

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL GRECO IN FRIULANO

X EDIZIONE – 2012

Sezione ginnasio

Sommario di storia della Sicilia

Polibio

Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις τὴν Σικελίαν ᾠκέτευσαν οἱ Σικελοί, ἀνθρώπων γένος ἄγριον καὶ βαρβαρώτατον. Μετὰ δὲ τοὺς Σικελούς, ἐκ τῆς πατρίδος πορθμεύσαντες, οἱ Ἕλληνες πολλὰς κληρουχίας ἐν τῇ Σικελίᾳ ἐπὶ τῆς θαλάττης ἰδρύσαντο, ἵνα ἐμπορεύσαιντο ἐμπορεύματα πολλὰ· πρῶτον μὲν οἱ ἄποικοι, ἐλεύθεροι ὄντες, οἱ μὲν κατ'ὀλιγαρχίαν ἐπολιτεύσαντο, οἱ δὲ κατὰ δημοκρατίαν· ἔπειτα δὲ ἐν ταῖς πλείσταις τῶν πόλεων τύραννοι ἐτυράννευσαν· καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἐπρώτευσαν οἱ τῶν Συρακοσίων τύραννοι, τῇ δυνάμει καὶ τοῖς χρήμασι. Ὑστερον δὲ οἱ Καρχηδόνιοι πολλὰς στρατείας ἐπὶ τὴν Σικελίαν στρατεύσαντες, τὰ τῶν θεῶν ἱερὰ ἐσκύλευσαν, τοὺς οἰκήτας ἐλήστευσαν καὶ πάντα ἐπόρθησαν, ἕως δὲ οἱ Ῥωμαῖοι τὴν νῆσον καλῶς ἐπολίτευσαν.

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL GRECO IN FRIULANO

X EDIZIONE – 2012

Sezione liceo

Educazione dei giovani ateniesi

Platone

Ἐκ παίδων σμικρῶν ἀρξάμενοι, μέχρι οὔπερ ἂν ζῶσι, καὶ διδάσκουσι καὶ νουθετοῦσιν. Ἐπειδὴν θᾶπτον συνιῆ τις τὰ λεγόμενα, καὶ τροφός καὶ μήτηρ καὶ παιδαγωγός καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ περὶ τούτου διαμάχονται, ὅπως ὡς βέλτιστος ἔσται ὁ παῖς, παρ' ἑκάστον καὶ ἔργον καὶ λόγον διδάσκοντες καὶ ἐνδεικνύμενοι ὅτι τὸ μὲν δίκαιον, τὸ δὲ ἄδικον, καὶ τότε μὲν καλόν, τότε δὲ αἰσχρόν, καὶ τότε μὲν ὄσιον, τότε δὲ ἀνόσιον, καὶ τὰ μὲν ποίει, τὰ δὲ μὴ ποίει. Καὶ ἐὰν μὲν ἐκὼν πείθεται· εἰ δὲ μὴ, ὥσπερ ξύλον διαστρεφόμενον καὶ καμπτόμενον εὐθύνουσιν ἀπειλαῖς καὶ πληγαῖς. Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς διδασκάλων πέμποντες πολὺ μᾶλλον ἐντέλλονται ἐπιμελεῖσθαι εὐκοσμίας τῶν παίδων ἢ γραμμάτων τε καὶ κιθαρίσεως· οἱ δὲ διδάσκαλοι τούτων τε ἐπιμελοῦνται, καὶ ἐπειδὴν αὖ γράμματα μάθωσιν καὶ μέλλωσιν συνήσειν τὰ γεγραμμένα ὥσπερ τότε τὴν φωνήν, παρατιθέασιν αὐτοῖς ἐπὶ τῶν βάθρων ἀναγιγνώσκειν ποιητῶν ἀγαθῶν ποιήματα καὶ ἐκμανθάνειν ἀναγκάζουσιν, ἐν οἷς πολλὰ μὲν νουθετήσεις ἔνεισιν πολλὰ δὲ διέξοδοι καὶ ἔπαινοι καὶ ἐγκώμια παλαιῶν ἀνδρῶν ἀγαθῶν, ἵνα ὁ παῖς ζηλῶν μιμῆται καὶ ὀρέγηται τοιοῦτος γενέσθαι.

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL LATINO IN FRIULANO

X EDIZIONE – 2012

Sezione biennio

Breve storia della Sicilia antica

Giustino

Siciliae primo Trinacriae nomen fuit, postea Sicilia nominata est. Haec a principio patria Cycloperum fuit, in cavernis incolentium et in pascuis capras et oves suas pascentium; quibus extinctis, Cocalus regnum insulae occupavit. Singulae postea civitates in tyrannorum potestatem venerunt, qui regio nomine et potestate regnaverunt. Horum clarissimi fuerunt Hiero et duo Dionysii Syracusani et Phalaris, qui Agrigenti imperium obtinuit et immani crudelitate famosus fuit. Diversi tamen fuerunt mores cuiusdam tyranni, cui Anaxilaus nomen fuit, qui iustitia non crudelitate cum reliquis regibus certavit. Suae moderationis haud mediocrem fructum tulit: decedens enim filios parvulos reliquit tutelamque eorum Micalo, spectatae fidei servo, commisit. Cum autem Anaxilai memoria apud omnes permaneret, cives eius parere servo quam deserere regis filios maluerunt, principesque civitatis, obliti dignitatis suae, regnum per servum administrari passi sunt. Imperio Siciliae etiam Carthaginenses et Pyrrhus potiri voluerunt diuque varia fortuna cum tyrannis dimicatum est, donec in Romanorum dicionem tota insula venit.

CONCORSO DI TRADUZIONE DAL LATINO IN FRIULANO

X EDIZIONE – 2012

Sezione triennio

Come deve essere il vero maestro

Quintiliano

Sumat igitur ante omnia parentis erga discipulos suos animum ac succedere se in eorum locum, a quibus sibi liberi tradantur, existimet. Ipse nec habeat vitia nec ferat. Non austeritas eius tristis, non dissoluta sit comitas, ne inde odium, hinc contemptus oriatur. Plurimus ei de honesto ac bono sermo sit; nam quo saepius monuerit, hoc rarius castigabit. Minime iracundus, nec tamen eorum quae emendanda erunt, dissimulator, simplex in docendo, patiens laboris, assiduus potius quam immodicus. Interrogantibus libenter respondeat, non interrogantes percontetur ultro. In laudandis discipulorum dictionibus nec malignus, nec effusus, quia res altera taedium laboris, altera securitatem parit. In emendando quae corrigenda sunt, non acerbus neque contumeliosus ; nam id quidem multos a proposito studente fugat, quod quidam sic obiurgant, quasi oderint.